



REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

**GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT**

Priština, dana 6. juna 2022.godine
Br. ref.:RK 2005/22

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI142/21

Podnosilac

Muharrem Aliu

**Ocena ustavnosti presude
AC-I-19-0167 Žalbenog veća Posebne komore Vrhovnog suda za pitanja
koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju od
29. aprila 2021. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Muharrem Aliu iz opštine Priština (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu [AC-I-19-0167] Žalbenog veća Posebne komore Vrhovnog suda Kosova za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju (u daljem tekstu: Žalbeno veće PKVS-a) od 29. aprila 2021. godine u vezi sa presudom [C-IV-14-3233] PKVS-a od 19. septembra 2019. godine.
3. Podnosilac zahteva je osporenu presudu Žalbenog veća PKVS-a primio 6. maja 2021. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene presude kojom su podnosiocu zahteva navodno povređena osnovna prava i slobode zagarantovane članom 3. [Jednakost pred zakonom], članom 24. [Jednakost pred zakonom] i članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP) i članom 10. Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: UDLJP).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na stavovima 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. (Procesuiranje podnesaka) i 47. (Individualni zahtevi) Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon), kao i pravilu 32. (Podnošenje podnesaka i odgovora) Poslovnika o radu Ustavnog suda (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Sudom

6. Dana 10. avgusta 2021. godine, podnosilac je podneo svoj zahtev Sudu.
7. Dana 19. avgusta 2021. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Safeta Hoxhu za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Radomir Laban (predsedavajući), Remzije Istrefi-Peci i Nexhmi Rexhepi (članovi).
8. Dana 2. septembra 2021. godine, podnosilac zahteva je dostavio Sudu dopis o dopuni zahteva.
9. Dana 8. septembra 2021. godine, Sud je (i) obavestio podnosioca o registraciji zahteva; i (ii) poslao kopiju zahteva PKVS-u.
10. Dana 31. marta 2022. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i odlučilo da se zahtev razmotri na nekoj od narednih sednica uz dodatne dopune.
11. Dana 11. maja 2022. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

12. Na osnovu spisa predmeta proizilazi da je podnosilac zahteva bio zaposlen u Društvenom preduzeću "Feronikal" (u daljem tekstu: DP "Feronikal") na radnom mestu blagajnika, i to do 29. aprila 1992. godine, kada mu je odlukom [br. 736] prekinut radni odnos.
13. Neodređenog datuma, podnosilac zahteva je uložio žalbu DP "Feronikal" kojom je tražio da se poništi gore navedena odluka o prekidu radnog odnosa od 29. aprila 1992. godine. Odlukom [br. 1541] od 31. jula 1992. godine, DP "Feronikal" je odbio žalbu podnosioca zahteva.
14. Neodređenog datuma, podnosilac zahteva je podneo tužbu Opštinskom sudu u Prištini, kojom je tražio da bude vraćen na radno mesto sa svim pravima i obavezama koje proističu iz radnog odnosa.
15. Dana 7. aprila 1998. godine, Opštinski sud u Prištini je presudom [P. 1. br. 4741/92] usvojio tužbeni zahtev podnosioca zahteva i obavezao DP "Feronikal" da podnosioca zahteva vrati u radni odnos na radnom mestu na kojem je bio sa svim pravima iz radnog odnosa, počev od dana prestanka radnog odnosa pa do izvršenja gore navedene odluke.
16. Iz spisa predmeta koja je podnosilac zahteva dostavio Sudu, ne može se utvrditi da je podnosilac zahteva u nekoj kasnijoj fazi podneo zahtev DP "Feronikal" za izvršenje sudske odluke ili da je pokrenuo bilo kakav izvršni postupak radi izvršenja sudske odluke o njegovom vraćanju na radno mesto ili ostvarivanja prava koja proističu iz presude [P. 1. br. 4741/92] Opštinskog suda u Prištini od 7. aprila 1998. godine.
17. Prema navodima podnosioca zahteva, kao rezultat tadašnjih okolnosti, podnosilac zahteva nije imao mogućnost da realizuje izvršenje presude Opštinskog suda u Prištini.
18. Dana 20. aprila 2006. godine, DP "Feronikal" je privatizovano, a 4. jula 2006. godine, podvrgnuto procesu likvidacije. Kao rezultat toga, Kosovska poverenička agencija (u daljem tekstu: KPA) je na svom sajtu i u listu "Koha Ditore" objavila obaveštenje o tome da poverioci DP "Feronikal" imaju mogućnost da, najkasnije do 26. septembra 2006. godine, podnesu zahteve za postupak likvidacije.
19. Dana 3. avgusta 2007. godine, podnosilac zahteva je podneo svoj zahtev Kosovskoj agenciji za privatizaciju (u daljem tekstu: KAP) za naknadu neisplaćenih plata u iznosu od 59.200,00 evra, sa zakonskom kamatom, tokom perioda nezakonitog udaljenja sa posla.
20. Dana 3. oktobra 2013. godine, Organ za likvidaciju KAP-a je dostavio podnosiocu zahteva dopis na osnovu kojeg je pružio mogućnost podnosiocu zahteva da razjasni svoje razloge u vezi sa podnošenjem zahteva KAP-u za nadoknadu neisplaćenih zarada po isteku određenog vremenskog roka.

21. Iz spisa predmeta proizilazi da podnosilac zahteva nije odgovorio na gore pomenuti dopis Organa za likvidaciju KAP-a.
22. Dana 7. aprila 2014. godine, Organ za likvidaciju pri KAP je, nakon što je podnosiocu zahteva pružio mogućnost da iznese razloge za zahtev koji je podnet nakon isteka roka, odlukom sa brojem protokola [2903], odbio zahtev podnosioca zahteva kao neblagovremen.
23. Dana 28. aprila 2014. godine, podnosilac zahteva je protiv gore navedene odluke od 7. aprila 2014. godine uložio žalbu Specijalizovanom veću PKVS-a, kojom je, između ostalog, tražio da se odluka preinači i prizna pravo na neisplaćene plate kao rezultat nezakonitog otpuštanja sa posla. Pored toga, podnosilac zahteva je u svojoj žalbi, između ostalog, osporio utvrđenje Organa za likvidaciju KAP, u vezi sa prijemom zahteva za dostavljanje dodatnih informacija od 3. oktobra 2013. godine.
24. Dana 7. decembra 2016. godine, KAP je dostavio odgovor na žalbu, kojim je tražio od PKVS-a da se žalba podnosioca zahteva odbije kao neprihvatljiva i potvrdi odluku Organa za likvidaciju. Prema KAP-u, podnosilac je svoj zahtev za naknadu neisplaćenih plata podneo 3. avgusta 2007. godine, van utvrđenog roka i ne precizirajući navodni period. Kao rezultat toga, Organ za likvidaciju je pismom od 3. oktobra 2013. godine, poslatim na adresu koju je on naveo u zahtevu, i koje je on lično primio, tražio od podnosioca zahteva da u roku od 15 dana obrazloži kašnjenje sa dostavljanjem zahteva, da precizira navodni period, kao i da dostavi druge relevantne dokaze, međutim, podnosilac zahteva je propustio da dostavi iste Organu za likvidaciju.
25. Dana 27. januara 2017. godine, podnosilac zahteva je dostavio PKVS-u odgovor na podnesak KAP-a, navodeći da je prijem pisma od 3. oktobra 2013. godine izvršen u DP "Feronikal" a ne od strane podnosioca zahteva, kao i da potpis primaoca na povratnici nije bio njegov.
26. Dana 19. septembra 2019. godine, Specijalizovano veće PKVS-a je presudom [C-IV-14-3233] odbilo, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva i potvrdilo odluku Organa za likvidaciju od 4. aprila 2014. godine, kao pravilnu i zasnovanu na zakonu. U obrazloženju presude PKVS-a se navodi da je podnosilac podneo svoj zahtev Organu za likvidaciju KAP-a nakon što je istekao rok koji je određen u obaveštenju KPA, te da nije dostavio dokaze koji bi opravdali kašnjenje sa podnošenjem zahteva.
27. Neodređenog datuma, protiv presude PKVS-a, podnosilac zahteva je izjavio žalbu Žalbenom veću PKVS-a, navodeći pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje, kao i pogrešnu primenu materijalnog prava. S tim u vezi, podnosilac zahteva je naveo da je ocena PKVS-a o utvrđenju KAP-a da je podnosilac zahteva primio dopis 7. oktobra 2013. godine, bila netačna. Prema navodima podnosioca zahteva, iako je povratnica sadržavala njegovu adresu, iz pošte se jasno vidi da je KAP poslao pismo DP "Feronikal". Takođe, podnosilac zahteva je u svojoj žalbi naveo pogrešnu primenu zakona kao rezultat pozivanja PKVS-a na zakonske odredbe koje su usvojene nakon podnošenja njegovog zahteva KAP-u. U žalbi uloženoj Žalbenom veću PKVS-a, navodeći da je PKVS i u nekim drugim

prethodnim odlukama odlučivao u korist stranaka koje su tražile isplatu na osnovu pravosnažnih presuda, podnosilac zahteva se pozvao na presudu PKVS-a [SCC-11-0039] od 4. jula 2012. godine.

28. Dana 1. februara 2021. godine, podnosilac zahteva je dostavio Žalbenom veću PKVS-a podnesak-požurnicu, kojem je priložio pismo sa potvrdom KAP-a o radnom iskustvu, izdato 27. januara 2021. godine.
29. Dana 29. aprila 2021. godine, Žalbeno veće PKVS-a je svojom presudom [AC-I-19-0167] odbilo, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva, te potvrdilo presudu Specijalizovanog veća PKVS-a od 19. septembra 2019. godine. Navedenom presudom, Žalbeno veće je pozivajući se na stav 1. člana 69. [Usmeni žalbeni postupak] Zakona br. 06/L-086 o PKVS-u, naglasilo da je *“Apelaciono veće [...] odlučilo da ne održi usmeni deo postupka”*, dok je u delu koji se odnosi na žalbu podnosioca zahteva obrazložilo: (i) da je svoj zahtev za naknadu podnosilac podneo Organu za likvidaciju van određenog roka; (ii) da je neosnovan navod podnosioca zahteva da nije lično obavešten o zahtevu KAP za opravdavanje kašnjenja sa podnošenjem zahteva, jer se povratnicom dokazuje da je 7. oktobar 2013. godine bio datum prijema, kao i da potpis primaoca sadrži njegove inicijale; (iii) da podnosilac zahteva nije bio pažljiv da prati rokove za podnošenje zahteva; i (iv) da podnosilac zahteva, iako se pozvao na presudu od 7. aprila 1998. godine, nije dostavio kopiju te odluke, u kojoj je navedeno da mu je priznata naknada ličnih dohodaka za period nezakonitog prekida radnog odnosa.

Navodi podnosioca zahteva

30. Podnosilac zahteva navodi da je osporena presuda Žalbenog veća doneta uz povredu njegovih osnovnih prava i sloboda zagwarantovanih članom 3. [Jednakost pred zakonom], članom 24. [Jednakost pred zakonom] i članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) EKLJP.
31. Kada je reč o navodnim povredama člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP, podnosilac zahteva u suštini navodi da je osporena presuda Žalbenog veća doneta u suprotnosti sa procesnim garancijama zbog neizvršenja pravosnažne presude, naglašavajući sledeće: *“Presude sudova moraju i da se izvrše što nije urađeno na ovaj način u slučaju podnosioca žalbe jer nije mu priznata nadoknada ličnih prihoda u postupku likvidacije za vreme protivzakonitog otkazanja iako pravosnažnom presudom ovo pravo mu je dosuđeno – priznato podnosiocu žalbe”*.
32. U vezi sa navodnim povredama člana 3. i člana 24. Ustava, podnosilac zahteva navodi da je nejednako tretiran u odnosu na druge stranke od strane organa za donošenje odluka KAP-a. Prema podnosiocu zahteva, PKVS nije uzeo u obzir njegovu tvrdnju o nezakonitom udaljenju sa posla, kao i dokaze koje je on pružio, kao što su dopis KAP-a o priznanju radnog iskustva, kao i odluka PKVS-a u drugom sličnom slučaju.
33. Podnosilac zahteva je takođe dopunom svog prvobitnog zahteva koja je podneta Sudu 2. septembra 2021. godine, izneo navode koji se odnose na (ii) neodržavanje

rasprave u vezi sa njegovim slučajem. S tim u vezi, Sud podseća da se podnosilac zahteva dopisom o dopuni zahteva od 2. septembra 2021. godine, pozvao na praksu Suda, konkretno na presudu u slučaju K101/20 od 13. avgusta 2021. godine, u kontekstu prava na zakazivanje rasprave. U tom dopisu se dodaje: *“Podnosilac zahteva želi da se ovaj podnesak priloži uz osnovni zahtev podnet Sudu, jer se u slučaju podnosioca odlukama koje su osporene u zahtevu, postupilo na isti način kao u gore navedenom slučaju u kojem obe sudske instance uopšte nisu zakazale rasprave u vezi sa žalbom-tužbom žalioaca i pored toga što su žalioцу konačnom sudskom odlukom tadašnji sudski organi priznali prava iz radnog odnosa za vreme nezakonitog otpuštanja, ovo pravo mu nisu priznale prvostepene i drugostepene sudske instance Posebne komore kao posebnog suda na Kosovu, iako se žalilac pozvao na diskriminaciju i pružio dokaze za to”*.

34. Takođe, u prilog svom navodu o povredi člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP, podnosilac zahteva se navodeći da postupci pred redovnim sudovima nisu bili pravični u celini, poziva na praksu ESLJP-a, na predmet *Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva* (App. br. 13071/87) (presuda od 10. jula 1991. godine), kao i na praksu Suda u slučaju K149/11, sa podnosiocem *Ibrahim Sokoli*, ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova Rev. br. 362/2009 od 4. februara 2011. godine.
35. Na kraju, podnosilac zahteva traži od Suda da utvrdi da je došlo do povrede Ustava i da ukine osporene odluke i vrati predmet na ponovno suđenje.

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

Ustav Republike Kosovo

Član 3.

[Jednakost pred zakonom]

- 1. Republika Kosovo je multietničko društvo, koje se sastoji od Albanaca i ostalih zajednica, kojom se upravlja na demokratski način, poštujući vladavinu zakona, preko zakonodavnih, izvršnih i pravosudnih institucija.*
- 2. Sprovođenje javne vlasti u Republici Kosovo se zasniva na načelu jednakosti svih građana pred zakonom i poštovanju međunarodno priznatih prava i osnovnih sloboda, kao i zaštiti prava i učešća svih zajednica i njihovih pripadnika.*

Član 24.

[Jednakost pred zakonom]

- 1. Pred zakonom su svi jednaki. Svako ima pravo na jednaku zakonsku zaštitu, bez diskriminacije.*
- 2. Niko se ne sme diskriminisati na osnovu rase, boje, pola, jezika, veroispovesti, političkog ili nekog drugog uverenja, nacionalnog ili društvenog porekla, veze sa nekom zajednicom, imovine, ekonomskog ili socijalnog stanja, seksualnog opredeljenja, rođenja, ograničene sposobnosti ili nekog drugog ličnog statusa.*

3. Načelo jednakosti pred zakonom ne sprečava sprovođenje i usvajanje privremenih mera, neophodnih za zaštitu i napredak prava pojedinaca i grupa koje nisu jednake. Takve mere se mogu sprovoditi samo do ostvarenja cilja radi kojeg su uspostavljene.

Član 31.

[Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

1. Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.
2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.

[...]

Evropska konvencija o ljudskim pravima

Član 6.

Pravo na pravično suđenje

1. Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama ili o krivičnoj optužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanim na osnovu zakona. Presuda se izriče javno, ali se štampa i javnost mogu isključiti s celog ili s dela suđenja u interesu morala, javnog reda ili nacionalne bezbednosti u demokratskom društvu, kada to zahtevaju interesi maloletnika ili zaštita privatnog života stranaka, ili u meri koja je, po mišljenju suda, nužno potrebna u posebnim okolnostima kada bi javnost mogla da naškodi interesima pravde. [...]

Zakon br. 06/L-086 o Specijalnoj komori Vrhovnog suda Kosova za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju

Član 76.

Sukobi i tumačenje

[...]

3. Specijalna komora može prilikom tumačenja i primene ovog zakona, ako je potrebno rešiti proceduralno pitanje koje nije dovoljno uređeno u ovom zakonu uzeti u obzir i primeniti mutatis mutandis relevantne odredbe Zakona o parničnom postupku.

Zakon br. 03/L-006 o parničnom postupku

Član 7.

7.1 Stranke imaju pravo da podnesu sve činjenice na koje oslanjaju svoje zahteve i da predlože dokaze sa kojima se konstatuju te činjenice.

7.2 Sud je ovlašćen da potvrdi i činjenice koje stranke nisu predložile, sama ako se iz rezultata razmatranja i dokazivanja dođe do zaključka da je cilj stranka raspolaganje zahtevima sa kojima ne mogu slobodno da raspolazu (član 3. stav 3 ovog zakona) ako zakonom nije drugačije utvrđeno.

7.3 Svoju odluku sud ne može zasnovati na činjenicama i dokazima u vezi sa kojima strankama nije omogućeno da se izjasne.

Član 399.

399.1 Kada sud, nakon što stigne odgovor na tužbu, konstatuje da iz iznesenih činjenica u tužbi ne proizilazi zasnovanost tužbenog zahteva, u tom slučaju on će doneti zasluženu odluku kojom se tužbeni zahtev odbije kao neosnovan.

399.2 Tužbeni zahtev smatra se neosnovanim, u smislu stava 1 ovog člana ukoliko je očigledno protivurečan sa iznesenim činjenicama u tužbi, ili ukoliko su činjenice na kojima se zasniva tužbeni zahtev očigledno protivurečne sa dokazima koje je predložio tužilac ili sa činjenicama koje su javno poznate.

Aneks Zakona br. 04/L-033 o Specijalnoj komori Vrhovnog suda Kosova za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju

Član 23.

Obaveze stranaka u postupku

1. Svaka stranka u svojim pisanim podnescima navodi sveobuhvatnu izjavu o činjenicama koja navodi sve činjenice koje stranka zna ili opravdano smatra da su relevantni ili materijalni u pogledu zahteva, stvari, postupka ili predmeta. Specijalna komora sprovodi istragu činjenica po službenoj dužnosti samo u izuzetnim okolnostima.

2. Specijalna komora je dužna da podstakne stranke do postignu sporazumno poravnanje pre i u toku postupka.

3. U svim fazama postupka stranke su obavezne da postupaju istinoljubivo

4. Od stranaka se zahteva da dostave pismene podneske sa iscrpnim činjenicama i pravno obrazloženje na kojima temelje svoje stavove i argumente.

5. Gde stranka navodi činjenicu, stranka je dužna da predloži dokaze, fizičke i/ili podneske na osnovu kojih dokazuju svoje navode.

Aneks Zakona br. 04/L-034 o Kosovskoj agenciji za privatizaciji

Član 23. Dokazi o potraživanju ili interesu

[...]

1. *Obrazac za dokaz o potraživanju zahteva sledeće informacije:*

[...]

2.4. primerke svakog pismenog ugovora i druga dokumenta koja potkrepljuju navodni interes;

2. *Organ za likvidaciju ima pravo da zahteva od lica koje je podnelo dokaz o potraživanju ili dokaz o interesu da mu dostavi sve druge informacije ili dokumenta koje organ za likvidaciju razumno smatra neophodnim ili potrebnim za utvrđivanje valjanosti predmetnog potraživanja ili interesa.*

[...]

Član 35. Obaveštavanje poverioca i rok za prijavu potraživanja

[...]

3. *Ako navodni poverilac ili nosilac interesa dostavi uverljivo opravdanje za kasno podnošenje, organ za likvidaciju može prema vlastitom nahođenju da prihvati dokaz o potraživanju ili interesu koji podnesen nakon roka za prijavu potraživanja, ako se dokaz o potraživanju ili interesu podnese najkasnije trideset (30) dana od dana isteka roka za prijavu potraživanja.*

Član 36. Nevažeća i nepravilna potraživanja

[...]

2. *Ne ograničavajući delokrug ili primenljivost stava 1. ovoga člana, sledeće predstavlja dobar i dovoljan pravni osnov prema sadašnjem zakonu za odbijanje potraživanja ili navodnog udela ili vlasničkog interesa:*

2.2. dokumentacija za potraživanje ili navodni interes koju predstavi organ za likvidaciju ili navodni nosilac interesa ostaje nepotpuna nakon zahteva organa za likvidaciju za dodatnim dokumentima ili dokazima; ili [...].

Ocena zahteva za dopunu zahteva i ocena prihvatljivosti zahteva

(i) Ocena zahteva za dopunu zahteva

36. *Povodom zahteva podnosioca zahteva za dopunu njegovog zahteva, podnetog 2. septembra 2021. godine, Sud podseća da je podnosilac svoj zahtev za dopunu zahteva podneo 10. avgusta 2021. godine. S tim u vezi, Sud podseća da ovaj podnesak ne sadrži zahtev za ispravku tehničkih ili numeričkih grešaka, već je sadržao dopunu njegovog navoda o neodržavanju rasprave ni na jednoj instanci u vezi sa njegovim predmetom.*
37. *S tim u vezi, Sud se prvo poziva na stav 1. pravila 34. Poslovnika, kojim je utvrđeno da "U bilo koje vreme pre nego što sudija izvestilac podnese svoj izveštaj, strana koja je podnela podnesak ili odgovor, ili Sud ex officio, može*

dostaviti Sekretarijatu prepravljenu pismenu ispravku u brojkama navedenu u materijalu koji je podnet”.

38. U nastavku, Sud se poziva i na stav 4. člana 22. [Procesuiranje podnesaka] Zakona i stav (2) pravila 33. (Registracija podnesaka i rokovi podnošenja) Poslovnika, kojima je utvrđeno:

Član 22.

[Procesuiranje podnesaka]

“4. Ukoliko podnesak ili odgovor na isti nije jasan i kompletan, sudija izvestilac o tom informiše stranku i određuje rok od najviše petnaest (15) dana za razjašnjenje ili dopunu podneska. Sudija izvestilac ima pravo da zatraži dodatne dokaze, ukoliko je to neophodno radi procene prihvatljivosti i osnovanosti podneska”.

Pravilo 33.

(Registracija podnesaka i rokovi podnošenja)

[...]

(2) Ako podnesak ne sadrži sva neophodna dokumenta, sudija izvestilac će preko Sekretarijata obavestiti podnosioca čiji su podaci poznati da podnesak treba da se dopuni dokumentima koja su određena u podnesku i tačno će odrediti da ta dokumenta treba da se dostave u roku od 15 (petnaest) dana od dana podnošenja podneska.

(3) Samo ako se ne traži od Suda ili ako je dobijena pismena dozvola od Suda, stranka ne može podneti nikakav dokument nakon 15 (petnaest) dana od dana podnošenja podneska. Sud može da naloži kraći rok kada je za podnesak potreban ubrzani postupak”.

[...]

39. Sud, na osnovu stava (1) pravila 34. Poslovnika, ponavlja da podnesak podnosioca zahteva koji je dostavljen 2. septembra 2021. godine sadrži dopunu navoda o povredi člana 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] u kojem je navedeno sledeće: *“Podnosilac zahteva želi da se ovaj podnesak priloži uz osnovni zahtev podnet Sudu, jer se u slučaju podnosioca odlukama koje su osporene u zahtevu, postupilo na isti način kao u gore navedenom slučaju u kojem obe sudske instance uopšte nisu zakazale rasprave u vezi sa žalbom-tužbom žalioca i pored toga što su žalioocu konačnom sudskom odlukom tadašnji sudski organi priznali prava iz radnog odnosa za vreme nezakonitog otpuštanja, ovo pravo mu nisu priznale prvostepene i drugostepene sudske instance Posebne komore kao posebnog suda na Kosovu, iako se žalilac pozvao na diskriminaciju i pružio dokaze za to”.*
40. U svetlu prethodno izloženog, Sud utvrđuje da je podnesak koji je podnosilac zahteva podneo radi dopune zahteva dostavljen van proceduralnih rokova i da potpada izvan delokruga primene gore navedenih pravila i to iz razloga što je prvobitni zahtev podnet 10. avgusta 2021. godine, dok su dodatna dokumenta za dopunu njegovog navoda dostavljena 2. septembra 2021. godine. Nadalje, podnesak koji je podnet 2. septembra 2021. godine se ne odnosi na ispravku

tehničkih ili numeričkih grešaka u prvobitnom zahtevu, već se odnosi na dopunu navoda i dostavljanje dodatnih informacija.

41. U skladu sa prethodno navedenim, Sud se poziva i na praksu Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP), u kojoj je on u sličnim slučajevima utvrdio da se navodi podnosioca zahteva podneti nakon prvobitnog zahteva i za koje se ispostavilo da su podneti po isteku roka od 4 meseca, odbijaju kao neprihvatljivi kao neblagovremeni (vidi predmet ESLJP-a *Radomilja i drugi protiv Hrvatske*, presuda od 20. marta 2018. godine, stavovi 137 i 138).
42. Shodno tome, Sud će kao rezultat ovog utvrđenja nastaviti sa razmatranjem navoda podnosioca zahteva na osnovu dokumentacije koja je priložena zahtevu podnetom 10. avgusta 2021. godine.

Ocena prihvatljivosti zahteva

43. Sud prvo razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, koji su utvrđeni u Ustavu i dalje precizirani u Zakonu i Poslovniku.
44. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji utvrđuju:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

45. U nastavku, Sud se takođe poziva i na uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Zakonom. S tim u vezi, Sud se poziva na članove 47. (Individualni zahtevi), 48. (Tačnost podneska) i 49. (Rokovi) Zakona, koji propisuju:

Član 47. (Individualni zahtevi)

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

Član 48. (Tačnost podneska)

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

Član 49.

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku...”

46. Što se tiče ispunjenosti ovih zahteva, Sud ocenjuje da je podnosilac zahteva ovlašćena strana i da osporava akt javnog organa, odnosno presudu [AC-I-19-0167] Žalbenog veća od 29. aprila 2021. godine u vezi sa presudom [C-IV-14-3233] PKVS-a od 19. septembra 2019. godine, nakon što je iscrpeo sva pravna sredstva propisana zakonom. Podnosilac zahteva je takođe naglasio prava i slobode za koja tvrdi da su mu povređena, u skladu sa zahtevima iz člana 48. Zakona, i podneo je svoj zahtev u skladu sa rokovima određenim u članu 49. Zakona.
47. Pored toga, Sud takođe razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni u pravilu 39. [Kriterijum o prihvatljivosti] Poslovnika. Pravilo 39 (2) Poslovnika utvrđuje:
- “(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju”.*
48. Sud najpre naglašava da gore navedeno pravilo, zasnovano kako na sudskoj praksi Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP), tako i Suda, omogućava poslednje navedenom da proglasi zahteve neprihvatljivim iz razloga koji se odnose na meritum slučaja. Tačnije, na osnovu ovog pravila, Sud može da proglasi zahtev neprihvatljivim na osnovu i nakon ocene njegovog merituma, odnosno ako isti smatra da je sadržaj zahteva očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, kao što je propisano u stavu (2) pravila 39. Poslovnika.
49. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao *“očigledno neosnovan”* u celini ili samo u odnosu na određeni navod koji zahtev može sadržati. S tim u vezi, bilo bi tačnije kada bi se o istima govorilo kao o *“očigledno neosnovanim navodima”*. Poslednje pomenuti se na osnovu sudske prakse ESLJP-a, mogu svrstati u četiri posebne grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi *“četvrtog stepena”*; (ii) navodi koje kategoriše *“jasno ili očigledno odsustvo povrede”*; (iii) *“nepotkrepljeni ili neobrazloženi”* navodi; i na kraju, (iv) *“haotični ili nategnuti”* navodi.
50. U kontekstu ocene prihvatljivosti zahteva, odnosno pri oceni da li je isti očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, Sud će pre svega podsetiti na suštinu slučaja sadržanog u ovom zahtevu i relevantne navode podnosioca zahteva, prilikom čije ocene će Sud primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u skladu sa kojom je on, na osnovu člana 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovane Ustavom.
51. Sud podseća da su okolnosti konkretnog slučaja povezane sa privatizacijom Društvenog preduzeća DP “Feronikal” i pravima dotičnih radnika na podnošenje poverilačkih zahteva. Podnosilac zahteva je bio zaposlen u DP “Feronikal” do 29. aprila 1992. godine, kada mu je radni odnos prekinut. Nakon pokretanja sudskog postupka, dana 7. aprila 1998. godine, Opštinski sud u Prištini je presudom [P. 1.

br. 4741/92] usvojio tužbeni zahtev podnosioca zahteva, te obavezao DP "Feronikal" da vrati podnosioca zahteva u radni odnos, na radno mesto na kome je bio, sa svim pravima iz radnog odnosa, počev od datuma prekida radnog odnosa pa do vraćanja na posao. Kao rezultat tadašnjih okolnosti, podnosilac zahteva nije imao mogućnosti da sprovede izvršenje gore navedene presude. Nakon privatizacije DP "Feronikal" u aprilu 2006. godine, isti je u julu iste godine podvrgnut procesu likvidacije. U tom smislu, dana 26. jula 2006. godine, KPA je na svom sajtu i u listu "Koha Ditore" objavio obaveštenje o mogućnosti podnošenja prijave poverilaca DP "Feronikal" do 26. septembra 2006. godine. Dana 3. avgusta 2007. godine, podnosilac zahteva je dostavio svoj zahtev KAP-u za naknadu neisplaćenih plata. Organ za likvidaciju KAP-a je odbio zahtev podnosioca odlukom od 7. aprila 2014. godine.

52. Protiv odluke [2903] Organa za likvidaciju KAP-a od 7. aprila 2014. godine, podnosilac zahteva je uložio žalbu PKVS-u, kojom je tražio da se odluka preinači i da mu se prizna pravo na neisplaćene plate kao rezultat nezakonitog otpuštanja sa posla, te osporavajući utvrđenje Komisije za likvidaciju KAP-a u vezi sa prijemom zahteva za dostavljanje dodatnih informacija od 3. oktobra 2013. godine. Protiv žalbe podnosioca zahteva, KAP je dostavio odbranu na žalbu, kojom je tražio od PKVS-a da se žalba odbije kao neprihvatljiva i/ili neosnovana i da se potvrdi odluka Organa za likvidaciju. Prema KAP-u, podnosilac je svoj zahtev za naknadu neisplaćenih plata podneo van određenog roka i ne precizirajući navodni period, a takođe propustio je i da pruži opravdanje za kašnjenje, čak i posle pisma od 3. oktobra 2013. godine, koje mu je poslao KAP. PKVS je u prvom stepenu odbio, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva i potvrdio odluku Organa za likvidaciju kao pravilnu i zasnovanu na zakonu. Protiv ove poslednje navedene, podnosilac zahteva je uložio žalbu Žalbenom veću PKVS-a, navodeći pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje i pogrešnu primenu materijalnog prava. Žalbeno veće PKVS-a je odbilo žalbu podnosioca zahteva kao neosnovanu.
53. Sva ova utvrđenja podnosilac zahteva osporava pred Sudom, navodeći u suštini da su povređene dve komponente člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP, a koje se odnose na (i) neizvršenje pravosnažne odluke, konkretno presude [P. 1. br. 4741/92] Opštinskog suda u Prištini od 7. aprila 1998. godine, i (ii) navod o povredi članova 3. i 24. Ustava. Sud će u nastavku ova dva navoda razmotriti pojedinačno.

Povodom navoda podnosioca zahteva o neizvršenju pravosnažne odluke

54. Sud najpre podseća na navod podnosioca po ovom pitanju koji glasi: *"Presude sudova moraju i da se izvrše što nije urađeno na ovaj način u slučaju podnosioca žalbe jer nije mu priznata nadoknada ličnih prihoda u postupku likvidacije za vreme protivzakonitog otkazanja iako pravosnažnom presudom ovo pravo mu je dosuđeno-priznato podnosiocu žalbe"*.
55. Sud iz spisa predmeta primećuje da je podnosilac zahteva ovaj navod iznosio i pred redovnim sudovima.

56. Sud prvo podseća da je Organ za likvidaciju KAP-a, nakon što je podnosiocu zahteva dao mogućnost da iznese razloge za zahtev za nadoknadu koji je podnet po isteku roka, što na osnovu spisa predmeta podnosilac zahteva nije učinio, odbio zahtev podnosioca zahteva kao neblagovremen.
57. Dalje, ovaj stav su podržale i ostale sudske instance. U tom smislu, Sud podseća na obrazloženje presude [AC-I-19-0167] Žalbenog veća PKVS-a od 20. aprila 2021. godine, koje je prilikom ispitivanja navoda podnosioca zahteva, nakon što je utvrdilo da je prvostepena odluka bila tačna, između ostalog, navelo da je podnosilac zahteva: *“nakon roka određenog obaveštenjem za podnošenje zahteva, dostavio kod Likvidacionog odbora njegov zahtev za nadoknadu. Tužilac stalno je u ovom postupku tvrdio da on nije bio lično obavešten za zahtev KAP-a za valjano opravdanje za kašnjenje zahteva kao i za dostavljanje dodatnih dokumenata, jer on tvrdi da nije primio nikakav zahtev od KAP-a”*. Žalbeno veće je imalo ovu tvrdnju, ali smatra da je neosnovano. Jasno je da je KAP podnela ovu žalbu tužiocu pošto se jasno vidi kopija priznanice koja postoji u dosijeu koji sadrži podatke. [...] Takođe nosi datum 07.10.2013. godine kao datum prijema a potpis primaoca nosi inicijale tužioca“. Veće KAP-a je dalje odbilo ovaj navod kao neosnovan jer iz utvrđenog činjeničnog stanja proizilazi da je podnosilac bio upoznat sa zahtevom KAP-a. U gore navedenoj presudi je dalje dodato da je *“Jasno [...] da tužilac u ovom slučaju nije bio oprezan da prati rokove podnošenja ovog zahteva, stoga on se mora suočiti sa posledicama njegovog ne uspeha”*.
58. Povodom navoda podnosioca zahteva da je u njegovom slučaju postojala pravosnažna odluka koja treba da bude izvršena, Žalbeno veće PKVS-a naglašava: *“tužilac u postupku je uvek pomenio konačnu presudu C. br. 4741/92 od 07.04.1998. godine, međutim nijednom nije dostavio kao dokaz kopiju ove odluke, gde navodi da mu je priznata nadoknada ličnih prihoda za vreme protivzakonitog prekida radnog odnosa”*.
59. U svetlu napred navedenog, Sud primećuje da su odluku Organa za likvidaciju potvrdili i Specijalizovano veće i Žalbeno veće PKVS-a, obrazlažući da podnosilac nije dostavio dokaze koji bi opravdali kašnjenje sa podnošenjem zahteva za naknadu, te naglašavajući činjenicu da podnosilac nikada nije dostavio kao dokaz kopiju ove odluke za koju kaže da mu je u njoj priznata naknada ličnih dohodaka za vreme njegovog nezakonitog udaljenja iz radnog odnosa.
60. Sa svega napred navedenog, Sud dolazi do zaključka da su presuda [AC-I-19-0167] Žalbenog veća PKVS-a od 20. aprila 2021. godine, kao i odluka Specijalizovanog veća jasne u pogledu ispitivanja navoda podnosioca zahteva u vezi sa neizvršenjem pravosnažne odluke.
61. Sud primećuje da pitanje pravosnažne odluke, odnosno presude [P. 1. br. 4741/92] Opštinskog suda u Prištini od 7. aprila 1998. godine nije osporeno od strane redovnih sudova, a štaviše zahtev podnosioca za naknadu plata je odbijen kao neblagovremen, na osnovu činjenice da podnosilac zahteva nije nikada dostavio kao dokaz kopiju gore navedene odluke za koju kaže da mu je u njoj priznata naknada ličnih dohodaka za vreme nezakonitog prekida radnog odnosa.

62. Iz činjenica u predmetu, Sud primećuje da podnosilac svoj zahtev za naknadu plata nije mogao da ostvari zbog propuštanja zakonskih rokova pred nadležnim organima i zbog nepružanja relevantnih dokaza.
63. U tom kontekstu, Sud, na osnovu napred navedenih objašnjenja, a posebno uzimajući u obzir navode koje je izneo podnosilac zahteva i činjenice koje je on predočio, a takođe i obrazloženja redovnih sudova koja su prethodno razrađena, smatra da osporenu presudu ne karakteriše proizvoljnost u odlučivanju.
64. Sud primećuje da osim toga što je ovaj navod pomenuo kao činjenicu, podnosilac zahteva nije dodatno razradio na koji način je Žalbeno veće prilikom odlučivanja u predmetu povredilo prava podnosioca zaštićena Ustavom. Podnosilac zahteva nije nijednim argumentom potkrepio ovaj svoj navod.
65. Shodno tome, Sud ocenjuje da se ovaj navod podnosioca zahteva odbija kao nepotkrepljen i samim tim neosnovan, kako je utvrđeno pravilom 39 (2) Poslovnika.

Povodom navoda podnosioca zahteva o povredi članova 3. i 24. Ustava

66. Sud podseća da podnosilac zahteva u vezi sa povredom člana 3. i 24. Ustava, navodi da je bio nejednako tretiran u odnosu na druge stranke od strane organa za donošenje odluka KAP-a. Prema navodima podnosioca zahteva, PKVS nije uzeo u obzir njegov navod o nezakonitom otpuštanju sa posla i dokaze koje je on pružio, kao što je dopis KAP-a o priznanju radnog iskustva i odluka PKVS-a u drugom sličnom predmetu.
67. Povodom navoda podnosioca zahteva o povredi jednakosti pred zakonom, Sud se poziva na svoju sudsku praksu, kao i na praksu ESLJP-a, koja ukazuje na to da samo razlike u tretiranju, na osnovu prepoznatljive karakteristike *ili statusa*, mogu predstavljati nejednako tretiranje u smislu člana 24. Ustava. Pored toga, da bi se neko pitanje moglo pokrenuti na osnovu člana 24, mora da postoji razlika u tretiranju lica u analognim ili sličnim situacijama (vidi, *mutatis mutandis*, slučaj Ustavnog suda KI157/18, podnosilac *Vrhovni sud Kosova*, presuda od 13. marta 2019. godine, stav 33, vidi, takođe, predmete ESLJP-a *Kjeldsen, Busk Madsen i Pedersen protiv Danske*, presuda od 7. decembra 1976. godine, stav 56; i *Carson i drugi protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, presuda od 16. marta 2010. godine, stav 61). Prema ovim sudskim praksama, svako različito postupanje nije diskriminatorno, već samo ako nedostaje objektivno i razumno opravdanje, odnosno ako ne teži legitimnom cilju ili ako nema razumnog odnosa između sredstava koja su upotrebljena i cilja koji se želi postići (vidi predmet ESLJP-a *Guberina protiv Hrvatske*, presuda od 22. marta i druge reference pomenute u toj presudi).
68. Sud stoga primećuje da podnosilac zahteva nije potkrepio svoj navod o tome kako je diskriminisan i, samim tim, nije potkrepio svoj navod o diskriminaciji u postupku pred redovnim sudovima.
69. Shodno tome, navod podnosioca zahteva o povredi člana 24. Ustava je očigledno neosnovan na ustavnim osnovama.

Zaključak

70. Na osnovu napred navedenog i uzimajući u obzir posebne karakteristike slučaja, navode podnosioca zahteva i činjenice koje je predočio, Sud, oslanjajući se i na standarde koji su uspostavljeni u njegovoj sudskoj praksi u sličnim slučajevima i sudskoj praksi ESLJP-a, utvrđuje (i) da su navodi podnosioca zahteva o *“neizvršenju pravosnažne odluke”* očigledno neosnovani na ustavnim osnovama, kako je utvrđeno članom 39 (2) Poslovnika, kao *“nepotkrepljeni ili neobrazloženi”*, i (ii) da navodi podnosioca u vezi sa članovima 3. i 24. Ustava, predstavljaju takođe navode koji su očigledno neosnovani na ustavnim osnovama, kako je utvrđeno u stavu (2) pravila 39. Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članovima 20. i 48. Zakona i pravilom 39 (1) (d) i (2) Poslovnika, dana 11. maja 2022. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac


Safet Hoxha

Predsednica Ustavnog suda




Gresa Caka-Nimani